

Sommerfesten i Brumleby år 1936

I min kones og min lejlighed i Augustenborg på Als, hænger et maleri på væggen, som betyder rigtig meget for mig. Maleriet forestiller et motiv fra Brumleby, og helt præcis fra det sted hvor jeg boede med min familie i min barndom og ungdom. Maleriet er malet i 1964 af Frede Malmros, som senere blev en respekteret og renommeret kunstner i Danmark. Han blev, ud over sine malerier, kendt for sine smukke og spændende keramikmodeller af danske historiske huse. Han blev ligeledes en del af vores familie, da han giftede sig med min kusine Grethe. Jeg kigger på maleriet hver dag, og med en indvendig glæde, fordi jeg her havde en god og tryk barndom.

Denne gang går min historie helt tilbage til år 1936, det år hvor jeg var fyldt 14 år i april, og til en helt speciel som-

merfest i Brumleby. Sommerfesterne var noget alle beboerne så frem til med forventning og glæde. Den fandt altid sted omkring den 12. august, lige før børnenes sommerferie sluttede. Jeg ved godt, at det formentlig ikke helt svarer til realiteterne, men det forekommer mig, at det altid var godt vejr, når sommerfesterne fandt sted. Men at det var godt vejr i 1936, er lige så sikkert som amen i kirken, for den sommerfest husker jeg ganske nøje.

Allerede et par dage før det skulle gå løs, kom Stefansens store vogne, og opsætningen af karusseller, telte, gynger og boder gik i gang. Tribunen blev sat op uden for længe N, og mange små boder, bl.a. hvor man kunne prøve lykken blev sat op. I lindetræerne blev der hængt spandlygter op hele vejen rundt om pladsen, og beboerne

havde på festligste vis pyntet deres hyggelige lysthuse og små haver med kulørte lamper.

På selve dagen begyndte beboerne så småt at indfinde sig, og da klokken nærmede sig 16.00, steg spændingen både for børn og voksne. Da klokken slog 16.00 lød der tre usandsynligt høje knald, som kunne høres viden om. Nu kunne sommerfesten begynde, og jeg skal love for, at der hurtigt kom gang i både karusseller, gynger og alle de andre forlystelser. Det var ligesom at trykke på en knap. Der var et mylder af mennesker, ikke alene fra Brumleby, men også fra de omkringliggende gader, bl.a. Gustav Adolfs Gade, Carl Johans Gade, Nøjsomhedsvej, Olufsvej med flere, og alle var kommet for at more sig og få en hyggelig aften. Da mørket faldt på, blev

lamperne i lindetræerne og de kulørte lamper i haverne tændt, og der opstod en samhørighedsfølelse mellem menneskene, som jeg aldrig vil glemme. Fra tribunen lød der musik, og med alt gøglet havde man næsten en fornemmelse af at være på Bakken på en rigtig god dag. De der havde lysthuse ud til pladsen, sad og hyggede sig med en kop kaffe eller et glas vin, og kunne gå ud på pladsen, som de lystede.

Jeg, min lillebror Hartvig og min lillesøster Rosa deltog også i løjerne. Og selv om vi kun var henholdsvis 14, 13 og 8 år gamle, kunne min mor uden at være urolig, slippe os løs, med visheden om, at alle naboer, genboer og familien passede på os og alle de andre børn i Brumleby og i øvrigt også på hinanden. Der var en varm og tryk samhørighedsfølelse, og den tror jeg faktisk eksisterer den dag i dag.

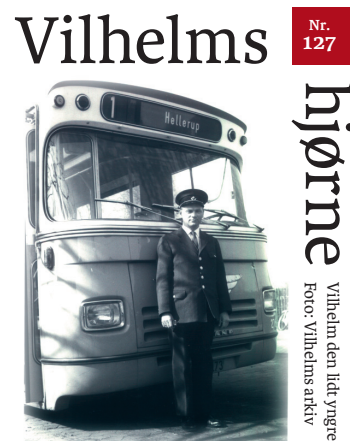
Ved en af boderne var der stillet vinflasker op på en lang række, og for 25 øre for tre små ringe, kunne man prøve at kaste ringene, og få dem til at sidde fast på flaskehalsen. Min bror og jeg stod og kiggede på, og det viste sig, at være en svær opgave. Ingen havde heldet med sig. Vi skulle til at gå videre, da min lillebror hev mig i ærmet, og mente at jeg skulle prøve. Det havde jeg ikke meget lyst til, for jeg havde jo set, hvor svært det var, men min bror insisterede, og jeg gav efter. Mest for hans skyld. Jeg betalte 25 øre og fik tre små ringe udleveret. Fik man ringen over flaskehalsen, havde man vundet flasken. Nu var jeg jo kun 14 år, så rødvin var ikke noget, jeg kunne nyde godt af, men jeg tænkte på min mor. Hun kunne godt lide et glas vin. Med de tre ringe i hænderne, tog jeg en dyb indånding og kastede den første ring. Den satte sig flot om halsen på flasken. Jeg havde vundet en flaske vin. Så kastede jeg igen, og minsandten om den ikke også ramte plet. Endnu en flaske vin. Og så den tredje. Folk som stod omkring heppede på mig, og mine

venner, som også var kommet til, kom med opmuntrende tilråb. Det må have hjulpet, for den tredje flaske var også hjemme. Jeg investerede endnu 25 øre, og vandt yderligere to flasker.

Nu var mine penge ved at være sluppet op, så her skulle det egentlig have været slut på forestillingen, men pludselig stak en af vores naboer mig 25 øre, og spurgte, om jeg ikke kunne prøve lykken for ham. Det havde jeg naturligvis ikke noget imod, og han gik henrykt derfra med 2 flasker vin. Flere kom til, og før jeg havde set mig om, havde jeg på andres vegne vundet over 20 flasker vin. Nu begyndte ejeren af boden at brokke sig, og det var der egentlig ikke noget at sige til, for det havde tyndet gevaldigt ud i hans vinrationer. Han begyndte at sige, at jeg måtte være "professionel", men det kunne flere af de omkringstående, der kendte mig, tilbagevise, og jeg var jo også kun 14 år. Jeg begyndte selv at få helt ondt af ejeren, så selv om spillet havde grebet mig, besluttede jeg mig for at holde op, og han lyste helt op i forventningen om, at der nu atter ville komme penge i kassen.

Jeg kunne jo ikke slæbe rundt på de fem flasker vin, jeg havde vundet for mine egne penge, så jeg smuttede hjem til min mor. Hun blev både glad og forbavset over at få fem flasker vin, som tilsammen kun havde kostet 50 øre.

Tilbage igen på pladsen kom vi forbi et telt, hvor bølgerne gik højt. Her blev der bokset, og det gik ikke ligefrem lydløst af. Her kunne man melde sig til en kamp imod Max Schmeling (det var naturligvis ikke ham, men Max Schmeling var tysk verdensmester i sværvægtsboksning, og havde i juni måned samme år, bokset mod selveste Joe Louis i New York, og havde vundet, så det lød jo virkeligt af noget), og en af dem der havde meldt sig, ham kendte vi. Det var James, som også boede i

Brumleby med sin familie. Han vandt kampen til stor jubel for de mange tilskuere. James måtte i øvrigt flygte til England under krigen, og fik arbejde på BBC, hvor han blev kendt som "stemmen fra London". Hvad han hed til efternavn, og hvorfor han måtte flygte, husker jeg ikke, men hans beretninger i radioen fra London husker jeg tydeligt.

Nu nærmede klokken sig midnat, og denne skønne sommerfest nærmede sig sin slutning, men inden da, kiggede jeg lige forbi vinboden igen. Der var stadig mange, der ville prøve lykken, men jeg lagde mærke til, at ejeren havde trukket alle flasker en meter længere tilbage, så der var sikkert tyndet godt ud i flaskerne, og selv om det var blevet sent, kunne jeg ikke dy mig. Jeg måtte prøve igen, og heldet var med mig. Den lille ring lagde sig endnu en gang smukt tilrette om flaskens hals. Men nu var det slut. Rygtet om mit held havde bredt sig, så denne aften var jeg blevet "verdensberømt" i Brumleby, og dem jeg havde spillet for mente, at jeg var "dagens mand"!

I årene der fulgte, forsøgte jeg mig hver gang udi denne disciplin, men så god og så heldig som jeg havde været i 1936, det blev jeg aldrig igen. Så man kan sige, at det år "flaskede" det sig for mig i ordets bogstaveligste forstand.